

ת"פ 69982/07/19 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז ת"א נגד נתן שטיירמן, משה אלעזר, ליאת הכט נקר - עניינה הסתיים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 69982-07-19 מדינת ישראל נ' שטיירמן ואח'

לפני כב' השופטת נעה תבור, סגנית הנשיא
המאשימה מדינת ישראל
פרקליטות מחוז ת"א
ע"י ב"כ עו"ד פנינה לוי
נגד
1. נתן שטיירמן
ע"י ב"כ עו"ד נמרוד ליפסקר
2. משה אלעזר
3. ליאת הכט נקר - עניינה הסתיים

גזר דין (נאשם 1)

כללי

1. נאשם 1, יליד 1954 הורשע על בסיס הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון לאחר שנערך תיקון בעובדות כתב האישום. הנאשם הורשע בעבירה של **גרימת מוות ברשלנות**, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

החלק הכללי של כתב האישום:

2. נאשם 1 הוא רופא שיניים מוסמך ובשנת 2014 היתה מרפאת השיניים 'שן עולם' בבעלותו ובניהול רפואי משותף שלו ושל נאשמת 3, רופאה מומחית פה ולסת.

באותה תקופה הייתה המרפאה בעלת רישיון מאת משרד הבריאות, שאפשר לה לבצע במטופלים טיפולי שיניים וטיפולי שיניים כירורגיים, בסדציה עמוקה ובהרדמה כללית, על פי הנחיות משרד הבריאות בעניין זה. ברישיון זה מונתה נאשמת 3 כרופאה האחראית של המרפאה.

עובר לחודש דצמבר 2014, סיפק המרכז רפואי מ.ר.ב. שירותי הרדמה והתאוששות למרפאת השיניים. מטופל אשר ביקש לבצע במרפאה טיפול שיניים בהרדמה כללית, שכר, במסגרת התקשרותו עם המרפאה, שירותי מרדים פרטי מטעם המרכז הרפואי מ.ר.ב. וזה ביצע את ההרדמה במתקני מרפאת השיניים.

כתב האישום מתאר גם את חלקם של שני מרדימים (נאשם 2 שהוא מרדים מוסמך ועבד באותה תקופה במרכז הרפואי מ.ר.ב. וד"ר שאול עזרא ז"ל שהיה רופא בכיר מומחה להרדמה ואף הוא עבד באותה תקופה במרכז הרפואי מ.ר.ב.

וביצע, דרך קבע, פעולות הרדמה של מטופלים במרפאת השיניים.

עוד מתאר כתב האישום המתוקן כי עובר לחודש דצמבר 2014, פרסמה המרפאה את עצמה כמרפאה שמתמחה בביצוע טיפולי שיניים בהרדמה כללית וכן בטיפול "לאנשים בעלי סיכון רפואי גבוה".

3. בתקופה הרלוונטית, נזקק המנוח, מר איציק קריכלי ז"ל, לטיפול שיניים מקיף ורחב שכלל 15 עקירות שיניים ו-16 שתלים. מר קריכלי תר אחר מרפאת שיניים שתבצע את טיפולי השיניים תחת הרדמה כללית. כתב האישום המתוקן סוקר את מצבו הרפואי של המנוח אשר בעטיים **ועל פי הקריטריונים הקבועים בנוהל ובתקנות, ניתן היה לבצע בו הליך רפואי של הרדמה כללית, בחדר ניתוח בבית חולים בלבד.**

4. בתאריך 7.12.14, התודע המנוח למרפאת שן עולם בעקבות פרסומים באינטרנט וסרטוני YouTube, בהם פרסמו נאשמים 1 ו-3 את המרפאה כמרפאת שיניים המתמחה בטיפול שיניים בהרדמה וכן לאנשים בעלי סיכון, הסובלים ממחלות רקע קשות, בין היתר טיפולי שיניים בהרדמה מלאה. במועד הנ"ל הגיע המנוח למרפאה ונבדק על ידי נאשם 1 שאף עיין בסיכום רפואי מרופא משפחה. נאשם 1 הציע למנוח תכנית נרחבת לטיפול השיניים, בהרדמה כללית שעלותה 120,000 ₪. בתגובה לחששות המנוח ואשתו בנוגע לסיכונים הנשקפים עקב מצבו הרפואי של המנוח, הבהיר נאשם 1, כי **"אין מה לדאוג, אני רופא עם ניסיון של 35 שנה, מכיר חולים כאלה ומתמחה בסיכון גבוה"**. הנאשם מסר למנוח שהמרפאה ערוכה לטיפולים אלו תחת הרדמה גם במצבו הרפואי של המנוח, לאחר שזה פורט בפניו על ידי בני זוג.

5. התקיימה שיחה בהשתתפות המנהלת האדמיניסטרטיבית של המרפאה בה הציגה בפני בני הזוג מסמכים על מטופלים קודמים שביצעו טיפולים בהצלחה, אצל נאשם 1 המומחה בתחום. בהמשך הצטרף לשיחה נאשם 1 ובתגובה לחשש מפני ההרדמה הכללית טען בפני בני הזוג, שמצבו הרפואי של המנוח הוא זניח ושהמרפאה מטפלת בחולים "במצב גרוע יותר". נאשם 1 המשיך במסע שכנועים של בני הזוג לבצע את הטיפול במרפאה ואף הפחית את עלות טיפול השיניים תחילה ל- 90,000 ₪ ובהמשך סוכם על עלות של 50,000 ₪.

6. בהמשך לסיכום הנ"ל, בירר נאשם 1 עם המנוח אילו כדורים הוא נוטל וביקש ממנו לבצע מספר בדיקות טרם הניתוח. כמו כן כתב נאשם 1 בכזב, בגיליון הרפואי של המנוח, וכדי שזה יהווה הצדקה רפואית כנדרש בביצוע טיפול שיניים בהרדמה כללית, כי המנוח סובל מפוביה דנטלית. נאשם 1 והמנוח סיכמו, כי הטיפול יתקיים בתאריך 25.12.14.

7. כתב האישום סוקר שיחה שנערכה עם המנוח בבי"ח בילינסון בתאריך 15.12.14, בעקבות ממצאים רפואיים. כן מתוארת בדיקת טרום-הרדמה שבוצעה למנוח בתאריך 22.12.14 על ידי נאשם 2 וחלקו של נאשם 2 ברצף האירועים.

8. בתאריך 25.12.14, בשעות הבוקר, הגיעו בני הזוג למרפאה לביצוע טיפול השיניים המתוכנן. בכניסה למרפאה פגשו בני הזוג בנאשם 1 שהפנה את רעיית המנוח למזכירות המרכז הרפואי מ.ר.ב על מנת להסדיר את התשלום עבור ההרדמה. בסמוך לאחר מכן, הוכנס המנוח לחדר הטיפולים על מנת להכינו לניתוח.

בשעה 9:50, ביצע ד"ר עזרא ז"ל בדיקה גופנית למנוח, מבלי לשוחח עמו, הסתמך על ההערכה הטרומ-הרדמתית שביצע נאשם 2, לא ביצע בדיקות נוספות ולא השלים את המידע החסר כנדרש.

לאחר מספר דקות, יצא נאשם 1 מחדר הניתוח ומסר לרעיית המנוח, כי הוא לא יבצע את הניתוח בשל פגישה שנקבעה

לו וכי ישוב בקרוב. כן טען נאשם 1 בכזב בפני רעיית המנוח, כי רופא אחר, "מומחה לכירורגיה מבית חולים בירושלים", יבצע את הניתוח.

בשעה 10:10, הוכנס המנוח לחדר הניתוח. בשעה 10:20 החל ד"ר עזרא בהליך ההרדמה של המנוח וההכנות לניתוח הסתיימו בשעה 10:45. ד"ר עזרא ניסה פעמיים להחדיר צינור תוך-קני (טובוס), דרך נחיריו של המנוח על מנת לחברו למכונת הנשמה - אינטובציה - אך שני הניסיונות כשלו. בהמשך ביצע ד"ר עזרא ניסיון אינטובציה נוסף דרך פיו של המנוח אך ללא הצלחה.

לאחר כישלון ניסיונות האינטובציה במנוח, ירדו ערכי רווי החמצן של המנוח וצבעו הכחיל. לחץ הדם והדופק של המנוח ירדו באופן דרסטי עד להופעת דום לב. רופא שהוזעק לחדר הניתוח בעקבות מצב החירום, החל לבצע החייאה ועיסוי לב בגופו של המנוח. בו בזמן, החל ד"ר עזרא להנשים את המנוח באמצעות מפוח ידני (אמבו) ובמקביל רצה האחות להזעיק עזרה. בשלב זה נכנס נאשם 1 לחדר הניתוח. שני רופאים נוספים ביצעו במנוח ניסיון אינטובציה דרך הפה אך לאחר הכנסת צינור התוך קני הבחינו כי הבלון המחובר לצינור קרוע. הרופאים ביצעו במנוח סבב החייאה נוסף ולאחר מספר דקות ביצעו ניסיון אינטובציה נוסף שצלח והמנוח חובר למכונת הנשמה. בשעה 10:58 ובמהלך ניסיון הכנסת האינטובציה האחרון הורה אחד הרופאים להזעיק למקום צוות מד"א.

צוות מד"א הגיע למרפאה בשעה 11:03. בהגיעם לחדר הניתוח היה המנוח ללא דופק וללא נשימה עצמונית. מיד החלה הפראמדיק ירדן בהליך החייאה מלא. לאחר 4-5 סבבי החייאה שכללו מכות חשמל ואמצעים נוספים, חזר הדופק למנוח ומצבו התייצב לצורך פינוי לבית החולים.

בהמשך הובל המנוח על אלונקת מד"א לכיוון מעלית הבניין. גודלה של המעלית בבניין לא אפשר הכנסת האלונקה במצב שכיבה. בשל לחץ הדם הנמוך של המנוח ומצבו הקשה הוחלט שלא לשנות את מנח האלונקה לשיבה ועל כן היה צורך לפנות את המנוח בדרך שלא תרע את מצבו. לשם "פינוי רגלי" של המנוח דרך גרם המדרגות, ובשל משקלו, הוזמן למקום צוות מד"א נוסף לסייע בהליך הפינוי.

לאחר שלא צלחו ניסיונות הפינוי של המנוח על ידי צוותי מד"א הוזמן למקום צוות כיבוי אש. הפינוי ארך עוד כשעה ומחצה, במהלכו אף הוזמן למקום, על ידי צוות כיבוי האש, מנוף אשר היה אמור לסייע לחלץ את המנוח מאחד החלונות. משלא צלח ניסיון החילוץ האחרון, קיבע צוות מד"א את המנוח לאלונקה בשכיבה והוא הורד דרך המדרגות ובאמצעות כל צוותי החירום שנכחו במקום.

בשעה 12:32 פונה המנוח באמבולנס לבית החולים איכילוב. המנוח הגיע לבית החולים ללא הכרה, אישונים צרים, מכווצים לא מגיבים, מונשם, אינו מורדם, מטופל בדופמין. המנוח הועבר ליחידה לטיפול נמרץ לב עם רושם לנזק מוחי אנוקסי נרחב, ללא התעוררות לאחר הפסקת ההרדמה.

ביום 8.1.2015 נפטר המנוח בבית החולים כתוצאה מנזק מוחי הנגרם בעקבות מחסור באספקת חמצן למוח.

מעשי הרשלנות בהם הודה נאשם 1:

על פי עובדות כתב האישום המתוקן נגרם מות המנוח כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם של נאשמים 1-3, ביחד ולחוד. להלן יובאו המעשים והמחדלים המיוחסים לנאשם 1:

א. נאשם 1 אפשר למרפאת שן עולם לפעול בניגוד לתחום עיסוקה ברישיון שניתן לה ממשרד הבריאות ובכלל זה ביצוע פרוצדורות בהרדמה מלאה למטופלים בסיכון גבוה.

ב. נאשם 1 קיבל החלטה בלתי סבירה, רשלנית, בנסיבות העניין, לבצע את טיפול השיניים בהרדמה כללית במנוח, בתנאי מרפאה בקהילה, חרף מודעותו למצבו הרפואי המסוכן, בניגוד לנהלי משרד הבריאות וההנחיות המקצועיות, המורות על איסור ביצוע הרדמה כללית במרפאות שיניים למטופלים בעלי BMI מעל ל-35 ולמטופלים המוגדרים ASA3, אלא בבית חולים.

ג. נאשם 1 הציע וטיפל במנוח טיפול שיניים בהרדמה כללית, ללא הצדקה רפואית ממשית ובניגוד לנהלים ולכללי הזהירות המחייבים טיפול בהרדמה כללית במקרים בהם קיימת הצדקה רפואית בלבד.

ד. נאשם 1 פגע בהסכמה מדעת של המנוח באמצעות הלחץ שהפעיל כלפיו וניסיונות השכנוע לביצוע הטיפול תחת הרדמה כללית, בהעדר מתן הסבר מספק על החלופות ועל הסיכונים הכרוכים בטיפול המוצע, ותוך שיצר בפניו מצג כוזב כי מרפאת השיניים בבעלותו הינה המקום המתאים ביותר למתן טיפול מסוג זה בהרדמה כללית למנוח.

ה. נאשם 1 לא פעל לקבל מידע מספיק ומתאים על מצבו הרפואי של המנוח "כמתרפא בקבוצת סיכון מיוחד". נאשם 1 לא אסף אנמנזה רפואית מקיפה כנדרש על פי ההנחיות המקצועיות, ולא העביר מידע רפואי אודות נתוניו הרפואיים של המנוח לצוות הרפואי, הנחוץ לשם אומדן הסיכון הכרוך בטיפול בהרדמה כללית.

ו. נאשם 1 התרשל, כרופאו וכמי שהתייצג כמנתחו של המנוח, בכך שלא עיבד כראוי וכנדרש את הנתונים הרפואיים של המנוח שהיו ברשותו, ולא מנע את הטיפול בהרדמה כללית במרפאה, שגרם למותו של המנוח.

ז. נאשם 1 לא ערך בירור מקצועי - רפואי כנדרש באשר לתוצאות הבדיקה במעבדת השינה, הנוגעת לדום הנשימה בשינה החמור ממנה סבל המנוח או קיבל ייעוץ קרדיולוגי בשל האמור בנוגע למנוח כנדרש.

ח. נאשם 1 התעלם מהמידע החסר והחשוב באבחון המרדימים, ומהעדר סיווגו של המנוח בדרוג סיכון להרדמה (ASA) וכפועל יוצא מכך, התרשל, כרופא השיניים של המנוח, באישורו כמועמד מתאים לביצוע הרדמה כללית במרפאת השיניים.

ט. נאשם 1 פעל בניגוד לנוהל מנהל רפואה 53/2013 "סדציה והרדמה כללית ברפואת שיניים" ולא דאג לקיומו כמתחייב ממנו.

9. בהתאם להסכמות הצדדים עתרו במשותף לגזור על הנאשם עונש של 8.5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד ענישה צופה פני עתיד.
10. בחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 20.05.21 נמצא הנאשם כשיר לריצוי מאסר בעבודות שירות.
11. לשם השלמות יש לדעת כי בעניינו של נאשם 2 ההליך עודנו מתנהל. נאשמת 3 הודתה במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של גרימת חבלה ברשלנות ובפסק דין מנומק שניתן על ידי ביום 10.02.21 החלטתי להימנע מהרשעתה והוריתי על צו לביצוע 250 שעות לתועלת הציבור.
12. ב"כ הצדדים ביקשו לכבד את ההסדר. ב"כ המאשימה תיארה בטיעוניה את מרכיבי הרשלנות שהביאו למות המנוח, חלקו של הנאשם והאופן שבעטיו הגיע המנוח למרפאה בעקבות פרסום מטעה. מנגד התייחסה לתרומתו לחברה שבאה לידי ביטוי בעשרות שנים של רפואת שיניים ועשיית טוב במסגרת מקצועו. כן ציינה את הודאת הנאשם וקבלת האחריות באופן שחסך צורך בניהול הליך מכאיב עבור המשפחה. עוד הוסיפה כי משפחת המנוח מודעת להסדר ומבקשת לכבדו אף כי בלב כבד. נמסר כי ההליך האזרחי הסתיים בפשרה ועל כן לא מבוקש רכיב כספי של פיצוי. ב"כ הנאשם הוסיף כי בדרך אל התוצאה הקשה היו מסננות נוספות שכשלו וגורמים מעורבים נוספים. עוד הוסיף כי במשך שנים עבד הנאשם בהצלחה בתפקידיו השונים לרבות בניהול מרפאות, בפעילות ציבורית ובפעילות התנדבות. הסנגור הדגיש כי שירותי הרדמה ניתנו למרפאה מאז שנת 2007 ולא אירע כל אירוע אחר למרות שנות פעילות רבות. כן התייחס לחלוף שש וחצי שנים מאז הארוע והמחיר האישי בו נושא הנאשם. הנאשם בדבריו הביע צער על האירוע הטרגי.
13. כתב האישום מתאר בשפה משפטית צרה טרגדיה אנושית שטלטלה את חיי משפחת המנוח. קיים פער כואב ובלתי ניתן לגישור בין פעולה כמעט שגרתית כמו טיפול שיניים לבין תוצאה קשה של מות אדם בטרם עת. המנוח נזקק לטיפול שיניים אך היה מודע למצבו הרפואי שאינו פשוט והביע דאגה בשל כך. הנאשם פרסם את המרפאה ככזו שמתאימה לאנשים בעלי סיכון רפואי גבוה ובין היתר מבוצעות בה פרוצדורות בהרדמה. בפגישה בין השניים הפיג הנאשם את חששות המנוח. למרות זאת, התרשל בקבלת ההחלטה לבצע טיפול בהרדמה מלאה במנוח במסגרת מרפאה ולא בבית חולים, הפעיל על המנוח לחץ מבלי שהסביר לו כראוי על החלופות ועל הסיכונים, לא אסף את המידע הרפואי המספיק ולא העביר את המידע לצוות הרפואי לשם אומדן סיכון הכרוך בהרדמה, התעלם ממידע חסר ופעל בניגוד לנוהל מנהל רפואה. התוצאה של כל אלו היא כי אדם שיצא לטיפול שיניים לא שב אל ביתו ולא אל משפחתו. וודאי שהנאשם לא חפץ בתוצאה קשה זו וברור לי כי הוא מתחרט על מעשיו ועל חלקו והיה משתוקק להשיב את הגלגל לאחור. ליבי עם משפחת המנוח אשר חלופה הזמן עבורם אינו כחלופה השנים עבור אחרים. אובדן בן משפחה עוצר את מניין הרגיל של השנים בלב אוהביו גם אם אין כל שינוי בהתקדמות הזמן כסדרו בלוח השנה הרגיל. אין לי ספק שעוצמת הטרגדיה אינה מרפה ממשפחת המנוח ובה בעת ברור לי היטב כי עקבותיה חקוקים גם בלבו ובחיייו של הנאשם.
14. ההסדר אליו הגיעו הצדדים גובש לאחר הליך גישור לא קצר בין כתלי בית המשפט. שני הצדדים פרסו טיעוניהם באופן מקצועי תוך שהם מציגים נימוקיהם המעוגנים היטב בנסיבות תיק זה ובפסיקה. לאחר ששמעתי טיעוני שני הצדדים שוכנעתי כי מדובר בהסדר ראוי המאזן נכונה בין חומרת מעשי הנאשם לבין מדיניות הענישה הנוהגת, בין חלקו של בית המשפט בקביעת סטנדרט התנהגות ראוי לבין נסיבות המקרה הקונקרטי. שקלתי גילו של הנאשם והשפעת הענישה עליו וכן הודאתו אשר חסכה צורך בשמיעת עדויות בני המשפחה וניהול הליך ממושך. כן שקלתי העדר הרשעות קודמות ותרומתו לקהילה כפי שעולה ממסמך 1/ס. שקלתי מצבו הרפואי המורכב כפי שעולה בבירור ממסמך 2/ס ותוצאות המחירים האישיים שעודנו משלם כפי שעולה ממסמכים 3/ס ו4/ס.

לאור כל האמור אני מכבדת את ההסדר וגוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **8.5 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות.** הנאשם יבצע את עבודות שירות במועצת פועלים ראשל"צ ברחוב רוטשילד 61 ראשל"צ, 5 ימים בשבוע, על פי טווח השעות המתאפשר בחוק. תחילתן של ביצוע העבודות **ביום 28.07.21** והן תהיינה בפיקוח מפקח אחראי רס"ב בוקובזה יובל מס' נייד 0504062869.

על הנאשם להתייצב לפני מפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה בתאריך תחילת העבודה, בשעה 08:00, במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, ת"ד 81, רמלה.

אני מודיעה לנאשם כי עליו להודיע לממונה על כל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו, וכן עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, שכן אי מילוי עבודות השירות על פי הנחיות המפקח, עלול להביא להפסקתן ולכליאה במתקן כליאה.

ב. **6 חודשי מאסר על תנאי** לתקופה של 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע.

ככל שהופקד פיקדון בתיק או בתיק המעצרים הקשור לתיק זה ובהעדר מניעה על פי דין, יוחזר הפיקדון למפקיד או לידי מי מטעמו עפ"י יפוי כוח.

ניתן צו כללי למוצגים .

המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לממונה על עבודות שירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"א, 06 יוני 2021, במעמד הצדדים.